

פירושים על פרשת השבוע

רבנו נחמן

מברסלב

אוריאל שפירא

וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה

... וזוהו שדרשו רבותינו ו'ל (בראשית רבה נח): בת מאה כבת עשרים ובת עשרים כבת שבע. פי זהו עקר השלמות שיתחיל לחיות בכל פעם. שאפלו בשמגיע לימי הזקנה יהיה בעיניו עדין יניק לגמרי כאלו לא התחיל לחיות ולעבד ה' כלל ויתחיל לחיות בעבודתו יתברך בכל פעם מחדש. וזהו בחינת: בת מאה כבת עשרים בת עשרים כבת שבע 'שני חיי שרה' כלן שוין למובה, כי כל מה שמזקין הצדיק הוא עדין יניק בעיניו כאלו הוא תינוק עדין וכו'. ועל-ידי זה מוסיף בעבודתו בכל פעם, וזוכה לחיים ארבים באמת, שכל ימיו ושנותיו הם שנות חיים באמת, כי אינו אובר שום יום מימי חייו בלי תוספת קדשה וחיות. וזהו בחינת שני חיי שרה כלן שוין למובה, שזהו בחינת חיים ארבים (פה):

וַיִּתֵּן לִי אֶת-מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה

וזה בחינת מערת המכפלה שבפולה בזוגות: אדם וחוה, אברהם ושרה וכו' (ערובין נג). שעל שם זה נקראת העיר "קרית ארבע", על שם ארבעה זוגות וכו', ארבעה זוגות הם בחינת תפלין של ראש ותפלין של יד, כי ארבע פרשיות של ראש הם בחינת ארבעה מחין דדכורא. וארבע פרשיות של יד הם בחינת ארבעה מחין דנוקבא. וזהו בחינת ארבעה זוגות הנ"ל, כי קרית ארבע הם בחינת ארבעה שמות של התפלין בידוע. ועל-כן נקראת 'מערת המכפלה' על שם חיים ארבים של הצדיקים שקדשתם וחיותם בפולה תמיד, כי בכל פעם מוסיפין קדשה על קדשה תשובה על תשובה, שזה עקר קיום התורה, בחינת (איוב יא) כי כפלים לתושיה, בחינת (משלי לא) כי כל ביתה לבוש שנים, פתוח תפתת, הענק תעניק, נתן נתן וכו', כמו שאמרו רבותינו ו'ל, בחינת משנה תורה, בחינת (ישעיה סא) לכן בארצם משנה יירשו, שכל זה הוא בחינת חיים ארבים, חיים נצחיים שזוכין הצדיקים על-ידי שמוסיפין וכו'פלין קדשתם בכל יום ובכל עת (פו):

בְּכֶסֶף מְלֵא יִתְּנָה לִי

ועל-כן לא רצה אברהם אבינו לקח המערת המכפלה במתנה מעפרון, כמו שכתוב: בכסף מלא יתנה לי, כי לגדל עצם הקדשה שהיתה שם, וכשהיתה תחת יד עפרון היו הקלפות מסבבין אותה

מאד, ועל-כן אצל עפרון היתה ת-שך אפלה כמובא, על-כן לא היה באפשר להוציאה מעפרון במתנה בחנם כי אם בכסף מלא, כי אי אפשר להוציא ולהעלות הקדשה בחנם, בפרט קדשה גבהה כזאת. ועל-כן נתן לו ארבע מאות שקל כסף, שהם מרמזין על ארבע מאות עלמין דכסופין, כמו שכתוב בזהר הקדוש. הינו כי ממון של אברהם היה קדוש מאד ונתגלו בו כל הגונים עלאין שהם גדלת הבורא יתברך, שזהו בחינת ארבע מאות עלמין דכסופין שבהם מתענגים הצדיקים, שהם בחינת כלל כל הגונים הקדושים שהכל תאבים ומתענגים לראותם ולהסתכל בהם. וזהו בחינת: ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר, ותרנומו: דמתקבל בסחורתא בכל מדינתא, הינו שכל הסחורות והמשא ומתן שבכל המדינות, הכל נעשה על-ידי הכסף, כמו שכתוב: והכסף יענה את הכל, מחמת שבהכסף כלולים כל הגונים עלאין שכלולים בארבע מאות עלמין דכסופין, שהם בחינת ארבע מאות שקל כסף, ובכח זה קנה אברהם את מערת המכפלה מעפרון, על-ידי שגלה גדלת הבורא על-ידי הארבע מאות שקל כסף שלו שהיו כלולים בהם כל הגונים וכו', שעל-ידי זה נכנעו הקלפות שרצו להתאחו שם ונפלו ונתבטלו, ועלתה השדה והמערה ונקנה לאברהם, כמו שכתוב: ויקם שדה עפרון — תקומה היתה לו, כמו שפרש רש"י שם, והכל על-ידי התגלות הגונים שבכסף של אברהם. אבל בודאי עפרון לא זכה להנות מאלו הגונים, כי אחר-כך בשבא הכסף לידו נתעלמו הגונים שהם בחינת ארבע מאות עלמין דכסופין וכמבאר לעיל (פו):

נָתַתִּי בְּכֶסֶף הַשְּׂדֵה קַח מִמֶּנִּי

אברהם דחק עצמו לקנות מערת המכפלה בכסף מלא דיקא, כמו שכתוב: אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני וכו', וכן דוד בשקנה את מקום הבית המקדש מארונה היבוסים וכו' שאמר: ולא אעלה לאלקי עלות חנם, וכמו שכתוב בזהר הקדוש; כי אלו המקומות היו קדושים בקדשה נוראה מאד, שהם 'מערת המכפלה' שהוא שערי גן-עדן שדרך שם עולין כל הנשמות אל עין החיים וכו', וכן מקום הבית המקדש הוא שער השמים וכו' וכו', ועקר קדשתם הוא ששם התגלות ההשגחה ביותר שזה עקר קדשת ארץ-ישראל, כמו שכתוב: תמיד עיני ה' אלקיך בה... ובודאי גם בארץ-ישראל בעצמו כל מה שהקדשה גדולה ביותר, מתגלה שם ההשגחה יותר ויותר, כי

ולבלי להסתכל על שום דבר, כי אמונה הוא בחינת כח הגודל וכח הצומח וכו', כמבאר היטב בהתורה של אריכת אפים (צ):

כד,ח

ואם לא תאבה האשה ללכת

דע, שפונת אלול הם תקון לפנים הברית, כי סוד פונות אלול הוא "הנותן בים דרך" (ישעיה מ"ג) (וכמבאר בפונת הארי ו"ל) - להאיר בחינת דרך בים, ודרך זה נפתח בחדש אלול (ועין שם בפונות כל הפונות של אלול) ועקר פנים הברית הוא בבחינת דרך הזה, כי היה צריך להאיר בחינת הרכ"ד (מאתים עשרים וארבעה) אורות בבחינת ים, בחינת אמונה, והוא נטה מזה, ופנים בבחינת דרך, בבחינת (בראשית ו, יב): "כי השחית כל בשר את דרכו" כי אשה נקראת דרך, כמובא בדברי רבותינו, זכרונם לברכה (קדושין ב:). ויש דרך אחר, בחינת (משלי ל): "דרך אשה מנאפת והכלל - שעקר הפנים בבחינת דרך, שלא האיר הדרך בים. ולפעמים מחמת זה הפנים יוכל לאבד את זיוגו (עין תיקון יד) כי מאחר שנטה מזיוגו, קשה לו למצא את זיוגו, ואפלו אם ימצא את זיוגו, תהיה לו מנגדת, ולא תהיה נוטה אחר רצונו, מחמת שנטה ממנה ולא האיר בה, מזה נתנה שיש לה רצון אחר בנגדו ואז לא זכה - בנגדו (יבמות סג). וחדש אלול שאז יכולין לתקן זה ולהאיר הדרך בים כנ"ל, ועל-כן פונת אלול הם תקון לזה וכשמתקן זה, אזי מוצא זיוגו, והיא אינה בנגדו, רק ברצונו. ויש בזה סוד נפלא כי דע, שזה הסוד מסר אברהם לאליעזר עבדו, כששלחו לבקש הזיוג של יצחק בנו, הינו סוד פונת אלול, שהם מסגלים לתקון הברית, שעל-ידי-זה מוצאין הזיוג כי על-ידי התקון הנ"ל נעשה בה רצון אליו, כי מקדם לא היתה נוטה אחר רצונו, כי נטתה ממנו כנ"ל, ועל-ידי-זה אי אפשר למצא זיוגו, ואפלו אם מוצאה, אינה נוטה אחר רצונו כנ"ל אבל על-ידי פונת אלול שהם התקון לזה, על-ידי-זה חזר ונעשה בה רצון אליו כנ"ל. וזה הסוד מבאר בתורה בפרשת אליעזר, כי אברהם מסר לו הסוד הזה וזה שאמר אברהם לאליעזר (בראשית כד, ח): "ואם לא

תאבה האשה ללכת אחריך", ראה והבט נפלאות תורתנו, כי ראשי-תבות פסוק זה הם אותיות אלול, ובאמצע הם תבות: תאבה האשה, כי על-ידי בחינת אלול, הינו סוד פונות אלול, על-ידי-זה תאבה האשה, כי על-ידי-זה נעשה בה רצון אליו כנ"ל. נמצא שבאלו התבות בעצמן שדבר אברהם עם אליעזר מענין החשש, שמא לא תתרוצה לילך אחריו, דהינו מה שאמר לו: "ואם לא תאבה האשה

ההשגחה הוא עקר כלליות הקדשה שעקרה בארץ-ישראל, ושם בארץ-ישראל שם הם 'עשר קדשות' עד קדש קדשים, ששם עקר התגלות ההשגחה, וכן במערת המכפלה שהיה מוכן לקבורת האבות לעלות דרך שם להכלל בו יתברך.

אבל אלו המקומות היו תחת יד הסטרא אחרא אצל עפרון וארונה היבוסים, כי בן הדבר שבכל מקום שנעלם קדשה עצומה בזה העולם הנשמי, הוא בתחלה תחת יד הסטרא אחרא כמובא. ועקר הסטרא אחרא הוא כפירות של הטבע, על-כן לא היה אפשר להוציא הקדשה מהם בשלמות כי אם מדעתם ורצונם על-ידי כסף מלא ולא בחנם, כי כסף כלל ההשפעות, וכל מעותם אחר הכפירות של הטבע שהוא בחינת עבודה זרה, העקר הוא מחמת חמדת המזון שבו תחובים כל השבעים עבודות זרות (כמו שכתוב במקום אחר בסימן כג), ועל-כן אי אפשר להוציא בלעם מפיחם ברצון טוב כי אם על-ידי המזון, כמו אברהם ודוד. ויש בזה הרבה הרבה לבאר והמשכילים יבינו (פח):

כג,טז

ארבע מאות שקל כסף

סתרי תורה שמשנין הצדיקים זה בחינת ארבע מאות שקל כסף בחינת חי עלמין דכסופין דיירתין צדיקיא וכו'. על בן אי אפשר לזכות להם כי אם על ידי כסופין דקדשה להשם יתברך, שזוכין על ידי שמירת הברית, שעל ידי זה דיקא זוכין לסתרי תורה, בחינת חי עלמין דכסופין הנ"ל. וכן צריכין להם אהבת חסד, הינו שיהיה אהבה ושלום גדול בין החברים, ואז זוכין להמשכת התורה (פט):

כג,יז

ויקם שדה עפרון

ועל-כן קנה (אברהם) מערת המכפלה מעפרון. עפרון הוא בחינת עפר בחינת הרע הנאחז ביסוד העפר, שהוא בחינת (ישעיה סה) ונחש עפר לחמו, בחינת (בראשית ג, יד) ועפר תאכל וכו', שהוא בחינת עצבות ועצלות וכבודות הנמשך מהרע שביסוד העפר שהוא עקר נשיכת הנחש, כמו שכתב רבנו ז"ל על זה הפסוק: "ונחש עפר לחמו" (סימן קפט), עין שם. והכנעתו על-ידי יסוד העפר שבקדשה, שהוא בחינת אמונה, שהוא בחינת (תהלים לו) שכן ארץ ורעה אמונה, בחינת עפר מאנא דכלהו, שעל-ידי אמונה, בחינת עפר דקדשה, מקבלין וממשיכין כל החיות וכל הקדשות וזוכין לבחינת כח הגודל וכח הצומח לגדל ולצמח בעבודתו ולעבר ולדלג על כל המניעות והעכובים.

מראה מקומות=

- (פה) לקוטי הלכות - הלכות תפילין ה' - ל"ח
- (פו) לקוטי הלכות - הלכות תפילין ה' - ל"ט
- (פז) לקוטי הלכות - הלכות מתנה ד' - י"א
- (פח) לקוטי הלכות - הלכות פריה ורביה ה' - ט"ז
- (פט) לקוטי הלכות - הלכות דם א' - אות י"ב מתוך אוצר היראה - ספרים וחידושי תורה - י'
- (צ) לקוטי הלכות - הלכות תפילין ה' - מ'
- (צא) לקוטי מוהר"ן ב' - תורה פ"ז
- (צב) לקוטי הלכות - הלכות שילוח הקן - ה'

השבת של רבי נחמן מברסלב 054-8429006
תרומות: חשבון בנק הדואר 89-2255-7

שבת שלום

לאחינו כל בית ישראל
הוצאת חומשים עם
פירוש הלקוטי הלכות

במחיר הקרן
125 ₪ לסט (5 כרכים)

פרטים והזמנה: 054-
8429006 (מאיר)

ללכת אחריך" – באלו התבות עצמן גלה לו סוד התקון לזה, דהיינו סוד אלול, המרמז בראשי-התבות, שהוא התקון לזה, שעל-ידי-זה תאכה האשה ועוד יש בזה סודות נוראים מאד גם עין במאמר המתחיל: "ויאמר ה' אל משה קרא את יהושע" (בלקוטי א סימן ו), כי שם מדבר מכוונות אלול, והוא תקון לפגם הברית בנ"ל הינו לעין באותו המאמר, ולזכות להבין בו ולעשות עמו איזה עבודה בעבודת השם – על-ידי-זה יתקן פגם הברית (צא):

כד, יב

ועשה חסד עם אדני אברהם

... צריכים לידע שלפעמים בשה' יתברך עוזר לו שמתנוצץ לו איזה התנוצצות ורואה איזה התקרבות אף-על-פי שבאמת הוא התקרבות אמתית מאתו יתברך והוא חסד גדול ונפלא שה' יתברך מפליא חסדו עמו, אף-על-פי-כן אל יטעה שכבר הוא סמוך וקרוב לה' יתברך ולהתורה ולהצדיקים, כי צריך לידע שכל מה שהוא מקרב ביותר עדין הוא רחוק מאד מאד, כי לגדלתו אין חקר ואי אפשר להסביר זאת היטב, אבל אף-על-פי-כן צריך לידע שהישועה והחסד של כל התקרבות והתקרבות כל שהוא הוא חסד נפלא כי הוא התקרבות אמתית וישועתו לנצח. אך אף-על-פי-כן עדין רחוק ממנו מאד תכלית ישועתו וצריך עדין להיות עומד ומצפה הרבה לישועתו יתברך עדי יזכה להושע בשלמות לצאת ממה שהוא צריך לצאת ולהתקרב למה שהוא צריך להתקרב...

ומי שמסתכל היטב יכול לראות בעיני אברהם עצמו, כי גם אחר כך שהושיעו ה' יתברך וצוהו אל תשלח ירך וכו' ונצל יצחק, תקף אחר כך היה מהרהר למצא זוונו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ואחר כך בשנתבשר שנולדה רבקה וראה גם ישועה זאת אבל עדין היא מרחוק מאד, כי היא בת יום אחד ויצחק כבר בן שלשים ושבע שנה. ואחר כך בא לביתו ומצא שמתה אשתו הצדקת שרה אמנו ולא היה לו מקום לקברה כי אם בטרה גדול שעזרו ה' יתברך בנס נפלא להוציא מערת המכפלה מעפרון החתי. ואחר כך בשעזרו ה' יתברך גם בזה הכרח להשתדל ולבקש הרבה הזוונו של יצחק שתבוא לביתו, באשר האריכה התורה הקדושה בזה באריכות לספר כל אשר עבר בזה, כי היו צריכים נסים גדולים ונוראים מאד לזה להוציא את רבקה מבית בתואל ולבן להביאה ליצחק להעמיד תולדות שיצאו עדת ישראל בעולם. וכן כל מה שעבר אחר כך על יצחק שהיתה אשתו עקרה וכו' ובפרט מה שעבר על יעקב יותר מכלם וכו' ובכל פעם עזרו ה' יתברך הרבה (צב):